

TUOMARI- JA TUOMARIOPPILASSÄÄNNÖT 1.1.2012

1	Yleinen osa	3
1.1	FIFe-tuomarin toimintaperiaatteet (ex 1.1)	3
1.2	Tapasäännöt (ex 1.3)	3
1.3	FIFen sääntöjen noudattaminen (ex 2.5.1)	3
1.4	FIFen rotumääritelmien noudattaminen (ex 2.5.2)	3
1.5	Tuomarin tai tuomarioppilaan kissojen osallistuminen näyttelyyn (ex 7.3.1.15)	3
1.6	Tuomareihin kohdistuvat valitukset (ex 6.1)	3
1.7	Tuomarin arvostelu-oikeuksien epääminen (ex 6.2)	4
1.8	Kuinka asiakirjat tulee toimittaa (ex 6.3)	4
2	Tuomarikoulutusohjelma	4
2.1	Opiskelu ensimmäisessä kategoriassa	4
2.1.1	Velvollisuus ilmoittaa oppilaista FIFen pääsihteerille (ex 5.1.5)	4
2.1.2	FIFe-jäsenen vastuu oppilasta (ex 5.1.6)	4
2.1.3	Aktiivinen tuomarioppilas (ex 5.1.14.1)	4
2.1.4	Kokelasvaatimukset (ex 5.1.3)	4
2.1.4.1	Aktiivinen jäsen (ex 5.1.3.1)	4
2.1.4.2	Assistenttikertojen määrä (ex 5.1.1)	4
2.1.4.3	Assistenttioloaika (ex 5.1.2)	4
2.1.4.4	Kasvattaja-, näytteilleasettaja- ja näyttelyjärjestäjäkokemus (ex 5.1.3.2)	4
2.1.4.5	Poikkeukset (ex 5.1.3.3)	5
2.1.5	Esitutkinto, oppilaaksi pääseminen (ex 5.1.3.4)	5
2.1.6	Oppilaan kielivaatimukset (ex 5.1.4)	5
2.1.7	Oppilaiden tukihenkilöjärjestelmä (ex 5.1.7)	6
2.1.8	Vaatimukset opiskelulle (ex 5.1.11)	6
2.1.9	Oppilasanomus (ex 5.1.8)	6
2.1.10	Oppilastodistukset (ex 5.1.10)	6
2.1.11	Väliarviointi (ex 5.1.7.1)	6
2.1.12	Väliarvioinnin jälkeen oppilaana toimiminen (ex 5.1.7.2)	7
2.1.13	Läsnä näyttelyn parhaiden valinnassa (ex 5.1.14.5)	7
2.1.14	Eri kategorioiden opiskelu samalla opiskelujaksolla (ex 5.1.13)	7
2.1.15	Kaikkien rotujen opiskelu (ex 5.1.14.3)	7
2.1.16	Osallistuminen seminaareihin (ex 5.1.14.7)	7
2.1.17	Opiskelu näyttelyn ulkopuolella (ex 5.1.14.4)	7
2.1.18	Rinnakkaisarvostelu (ex 5.1.14.8)	8
2.1.19	Näyttelyjärjestäjän velvollisuudet (ex 5.1.14.9)	8
2.2	Seminaarit	8
2.2.1	FIFen järjestämät (ex 3.1)	8
2.2.2	FIFen jäsenten järjestämät (ex 3.2)	8
2.2.3	FIFen pakolliseen tuomarioppilasseminaariin osallistuminen (ex 3.3)	8
2.2.4	Tuomarioppilaiden osallistuminen (ex 3.4)	9
2.2.5	Tuomarien osallistumiskustannukset (ex 3.5)	9
2.3	Tutkinto	9
2.3.1	FIFe-jäsenen vastuu (ex 5.2.2)	9
2.3.2	Suoritettavien tutkintojen määrä yhdellä kertaa (ex 5.2.8)	9
2.3.3	Vaatimukset kokelaan iästä ja äidinkielestä (ex 5.2.5)	9
2.3.4	Tutkintomaksu (ex 5.2.4)	10
2.3.5	Tutkintoanomus, edellytykset (ex 5.2.3)	10
2.3.6	Tutkinnon suorittamispaikka (ex 5.2.6)	10
2.3.7	Tutkinto, teoria ja käytännön osa (ex 5.2.13)	10
2.3.7.1	Teoriatutkinto (ex 5.2.12.1)	11

2.3.7.2	Tuomaritutkintokysymykset (ex 5.2.1).....	11
2.3.7.3	Teoriatutkinnon kysymykset (ex 5.2.13.2).....	11
2.3.7.4	Käytännön tutkinto (ex 5.2.13.3).....	11
2.3.7.5	Näyttelyjärjestäjän velvollisuudet (ex 5.2.13.4).....	11
2.3.8	Tutkinnosta vastaava tuomaristo (ex 5.2.10).....	11
2.3.9	Tutkintotuomareiden velvollisuudet (ex 5.2.13.5).....	11
2.3.10	Tutkintoraportti (ex 5.2.11).....	12
2.3.11	Tutkinnon epäonnistuminen (ex 5.2.14).....	12
2.3.12	Kansalliset tuomarit (ex 2.8.3).....	12
2.3.13	Asteet, kansalliset tuomarit ja valvojat (ex 2.8.5).....	12
2.3.14	Kansainväliset tuomarit (ex 2.8.4).....	12
2.4	Lisäkategorioiden opiskelu.....	12
2.4.1	Tuomarioppilaskerrat lisäkategorioiden opinnäytteen tekemisessä (ex 5.1.12).....	12
2.4.2	Rinnakkaisarvostelu (loppuosa uusi 2.1.18 - ex 5.1.14.8).....	13
2.4.3	Asteet (loppuosa uusi 2.1.18 - ex 2.8.5).....	13
2.4.4	Kolme arvostelukertaa ennen uutta tutkintoa (ex 5.2.9).....	13
2.4.5	Kaikkien rotujen tuomariksi valmistuminen (ex 5.2.12).....	13
3	Tuomarit	13
3.1	FIFe-tuomarit (ex 2.1).....	13
3.2	Kunnia-tuomarit (ex 2.2).....	13
3.3	Tuomarilista (ex 2.3).....	14
3.4	Tuomareiden arvostelukerrat –lomake (ex 2.8.1).....	14
3.5	Tuomarimaksut (ex 2.7).....	14
3.6	Muiden järjestöjen tuomarit (ex 2.4).....	14
3.7	Osallistuminen FIFen ulkopuolisiin näyttelyihin (ex 2.8.2).....	14
3.8	Tuomarit koulutustehtävissä, kouluttaja, valvoja, tutkinnon vastaanottaja, oppilas (ex 2.8.6).....	15
3.8.1	Kouluttaja (ex 2.8.6.1).....	15
3.8.2	Tutkinnon vastaanottaminen (ex 2.8.6.2).....	15
3.8.3	Arvosteleva tuomari tekee tutkinnon samassa näyttelyssä (ex 2.8.6.3).....	15
3.9	Mentori-tuomari (ex 2.8.7).....	15
3.10	Passiivinen tuomari (ex 2.8.4.1).....	15
3.11	Passiivisen tuomarin uudelleen aktivointi (ex 2.11).....	15
3.12	Tuomareiden tietojen ylläpitäminen (ex 2.10).....	16
4	Euroopan ulkopuoliset FIFe-jäsenet	16
Liite 1	FIFen tuomareiden tulee noudattaa FIFen sääntöjä kaikissa FIFen näyttelyissä	19
Liite 2	Muutokset sääntöihin	19

1 Yleinen osa

1.1 FIFe-tuomarin toimintaperiaatteet (ex 1.1)

FIFen kouluttamat ja hyväksymät tuomarit ovat kissojen lisäksi tärkeimmät tämän harrastuksen edustajat ja heillä on suuri vastuu edistää FIFen arvoja ja periaatteita.

Näyttely on paikka, missä käytyään monet kiinnostuvat kissoista. Yleisö saa tietoa kissaharrastuksesta yleensä lehdistä, radiosta ja televisiosta paikallisten kissanäyttelyiden yhteydessä.

Tuomarin taidot, käyttäytyminen ja asennoituminen antavat ensivaikutelman, joita ihmiset kissaharrastuksen ulkopuolelta saavat. Siksi FIFelle on äärimmäisen tärkeää, että tuomarilla on seuraavat taidot ja kyvyt kuten:

- kissan käsittelytaidot
- kissan anatomian ja käytöksen ymmärtäminen
- kissan perusgenetiikan tietämys
- rotumääritelmien ja sääntöjen hallitseminen
- näyttelytoiminnan ja eri menettelytapojen hallitseminen
- FIFen perusarvojen ja periaatteiden ymmärtäminen
- kykyä keskustella kokeneiden ja uusien näyttelyasettajien sekä muiden ihmisten kanssa
- itseluottamusta ja kykyä hallita stressitilanteita
- kykyä arvostella objektiivisesti ja perustella erilaiset päätökset
- kykyä keskittyä kissaan, joka on harrastuksen pääasia erityisesti näyttelyssä.

Mm. näitä tietoja ja taitoja tuomarilla odotetaan olevan, jotta hän edistää FIFen toimintaa. Toiset ovat luontaisia taipumuksia, toiset kykyjä ja taitoja, joita voidaan kartuttaa harjoittelemalla ja opiskelemalla.

1.2 Tapasäännöt (ex 1.3)

Tuomarit ovat FIFen edustajia ja heidän tulee käyttäytyä sen mukaisesti. Henkilöiden, jotka ovat aloittaneet tuomariopinnot, tulee käyttäytyä ammattimaisesti ja osoittaa harkitsevaa sekä toisia huomioivaa asennetta. Tämä koskee niin suullista kuin kirjallista esiintymistä. Tuomareiden tulee pyrkiä kaikkiin tavoin pitämään matka-, ruokailu-, ja muut kulut mahdollisimman pieninä. Tuomareita pidetään arvossa, kun heitä kutsutaan arvostelevaan. Tuomarit, jotka ovat arvostelevassa, näytteilleasettajina tai vieraina eivät saa aiheuttaa häiriötä näyttelyssä.

Yllä olevat säännöt koskevat myös tuomarioppilaita.

1.3 FIFen sääntöjen noudattaminen (ex 2.5.1)

FIFen valtuuttaman tuomarin on kirjallisesti sitouduttava noudattamaan FIFen sääntöjä (Statutes & Rules).

1.4 FIFen rotumääritelmien noudattaminen (ex 2.5.2)

Tuomareiden tulee noudattaa FIFen hyväksymiä rotumääritelmiä.

1.5 Tuomarin tai tuomarioppilaan kissojen osallistuminen näyttelyyn (ex 7.3.1.15)

Näyttelyssä arvostelevan tuomarin tai tuomarioppilaan omat kissat voivat osallistua ko. näyttelyyn vain kilpailun ulkopuolella. Yhden sertifikaatin FIFe näyttelyssä, missä eri kategoriat on jaettu arvosteltavaksi eri päiville, ei ole sallittua arvostella yhtenä päivänä ja olla näytteilleasettajana toisena päivänä.

Tuomarioppilaan talouteen kuuluvat henkilöt voivat olla näytteilleasettajina, mutta eivät kategoriassa / kategorioissa, missä oppilas työskentelee.

Arvostelevan tuomarin talouteen kuuluvien henkilöiden kissat eivät voi osallistua ko näyttelyyn.

1.6 Tuomareihin kohdistuvat valitukset (ex 6.1)

FIFen tuomari- ja standarditoimikunta käsittelee tuomareista tehdyt kirjalliset valitukset. Valituksen tulee olla yksilöity ja FIFe-jäsenen tekemän asianmukaisen selvityksen tulee saapua kahden kuukauden kuluessa ko tapahtumasta. Valitus tulee olla yhdellä kolmesta FIFe-kielistä, viittaus FIFen sääntöjen kohtaan 6.3. Mikäli

katsotaan tarpeelliseksi ko. toimikunta voi antaa asian käsittelyn kurinpitotoimikunnan tehtäväksi, joka tiedottaa FIFen hallitukselle havainnoistaan FIFen Statutes sääntökohtien 8.1, 8.2. ja 8.3.mukaisesti.

1.7 Tuomarin arvostelu-oikeuksien epääminen (ex 6.2)

FIFe-jäsen, jonka jäsenyyteen tuomari kuuluu, ei voi evätä tuomarilta arvostelu-oikeuksia väliaikaisesti eikä pysyvästi.

1.8 Kuinka asiakirjat tulee toimittaa (ex 6.3)

Kun assistentti-, tuomarioppilas-, tuomaritutkinto- tai astearvostelutodistuksia toimitetaan, niiden tulee olla joko alkuperäisiä tai oikeaksi todistettuja kopioita.

2 Tuomarikoulutusohjelma

2.1 Opiskelu ensimmäisessä kategoriassa

2.1.1 Velvollisuus ilmoittaa oppilaista FIFen pääsihteerille (ex 5.1.5)

FIFen jäsenen tulee toimittaa FIFen pääsihteerille jokaisen tuomarioppilaan nimi tuomarisääntöjen kohdan 2.1.5 mukaisesti.

2.1.2 FIFe-jäsenen vastuu oppilasta (ex 5.1.6)

FIFe-jäsen, jonka alaisuuteen tuomarioppilas kuuluu, on täysin vastuussa oppilaan edistymisestä ja voi esittää tuomaritutkinnon suorittamisen, mikäli oppilaalla ei FIFe-jäsenen mielestä ole riittäviä tietoja.

2.1.3 Aktiivinen tuomarioppilas (ex 5.1.14.1)

Tuomarioppilaan täytyy olla oppilaana vähintään kaksi kertaa vuodessa, jotta häntä pidetään aktiivisena. Muutoin tuomarioppilaan ei enää katsota osallistuvan koulutusohjelmaan, paitsi tuomari-oppilaan oman FIFe-jäsen hyväksymissä erityistapauksissa.

2.1.4 Kokelasvaatimukset (ex 5.1.3)

2.1.4.1 Aktiivinen jäsen (ex 5.1.3.1)

Ennen esitutkinnon suorittamista tuomarioppilaseshdokkaan on oltava FIFe-yhdistyksessä aktiivijäsenenä vähintään viisi vuotta.

2.1.4.2 Assistenttikertojen määrä (ex 5.1.1)

Anottaessa tuomarioppilaaksi edellytetään seuraavaa:

- oltava assistenttina 10 kertaa kansallisessa tai kansainvälisessä näyttelyssä, jossa omistajien ei ole sallittua esittää itse kissojaan, tai
- 20 kansallisessa tai kansainvälisessä näyttelyssä, jossa omistajat itse esittävät kissansa.

Hyväksytyllä assistenttitodistuksella hän todistaa kykynsä käsitellä erilaisia kissoja kissanäyttelyolosuhteissa. Assistentilla on oltava kokemusta kaikkien kategorioiden kissojen käsittelystä, jotta hän kehittyisi ymmärtämään eri rotujen eroja ja kissan käyttäytymistä.

SRK (kevät 94): Ennen tuomarioppilasesitutkintoa tulee assistentin kantaa kaikkien kategorioiden kissoja yhteensä kahdessakymmenessä (20) näyttelyssä.

2.1.4.3 Assistenttioloaika (ex 5.1.2)

Assistenttina toimimisen minimiaika on vähintään 2 vuotta, kohdan 2.1.4.2 mukaisesti.

2.1.4.4 Kasvattaja-, näytteilleasettaja- ja näyttelyjärjestäjäkokemus (ex 5.1.3.2)

Tuomarioppilaskokelaan täytyy ennen esitutkintoa täyttää seuraavat vaatimukset:

- **Kokelaan täytyy olla kasvattanut ainakin 3 pentuetta omalla kasvattajananimellään (tai saman talouden kasvattajananimellä) 3 vuoden aikana.**

- Kokelaalla täytyy olla kokemusta näytteilleasettajana vähintään 20 kansallisessa tai kansainvälisessä näyttelystä. Ainakin yhden hänen kasvattinsa tulee olla saanut GIC/GIP arvon viimeisen viiden (5) vuoden aikana.
- Kokemus näyttelyiden järjestämisestä on pakollinen. Asiaankuuluva kokemus saavutetaan näyttelyissä esim. näyttelypäällikkönä, sihteeristössä tai palkintopöydän hoitajana jne.
- Kokemus pääassistenttina ja / tai eri tuomareiden sihteerinä on erittäin suositeltavaa.

SRK: Tuomarioppilasehdokkaan on oltava ennen esitutkintoon suorittamista aktiivisena jäsenenä yhdistyksessään vähintään viiden vuoden ajan ja hänen pitää olla toiminut

- a) vähintään kerran näyttelysihteerinä tai
- b) yhdistyksen tai liiton puheenjohtajana tai sihteerinä tai rotukirjaajana sekä 2 kertaa tuloslaskennassa tai
- c) vähintään 5 kertaa tuloslaskennassa. Järjestävä yhdistys antaa todistuksen toiminnasta.

2.1.4.5 Poikkeukset (ex 5.1.3.3)

Kohdissa 2.1.4.2 ja 2.1.4.3 on mainittu oppilaaksi pääsemisen edellytykset. Näissä kohdissa mainittuihin assistenttikertoihin tai vähimmäisaikaan ei anneta poikkeuslupia. Mikäli kaikki kohdissa 2.1.4.1 ja 2.1.4.4 mainitut edellytykset eivät täyty, oppilas voi anoa kirjallisesti perusteltua poikkeuslupaa oman maansa jäseneltä. FIFe-jäsenen vastuulla on päätös, antaako se oppilaaksi aikovan suorittaa esitutkinnon. FIFe-jäsen voi kääntyä FIFen puoleen poikkeuslupa-asioissa ja pyytää neuvoa.

2.1.5 Esitutkinto, oppilaaksi pääseminen (ex 5.1.3.4)

Suoritettuaan vaaditut 10 assistenttikertaa (tai vastaavasti 20 kertaa) tuomarioppilaaksi aikovan on suoritettava FIFen tuomari- ja standarditoimikunnan laatima kirjallinen esitutkinto, jonka järjestää se FIFe-jäsen, jossa kokelas on jäsenenä. Tämä tutkinto on tehtävä jollakin kolmesta virallisesta FIFe-kielestä.

Tutkinto koostuu 40 kysymyksestä, joista vähintään 25 käsittelevät yleistä osaa. Tutkintoon käytettävä aika on enintään 120 minuuttia. Vähintään 80 % tulee saada oikein, että tutkinto on hyväksyttävästi suoritettu. Vähemmän kuin 80 % oikein tarkoittaa sitä, että tutkinto on hylätty.

FIFe-jäsenen tulee lähettää alkuperäiset assistenttitodistukset anomuksen kanssa FIFen pääsihteerille viimeistään silloin, kun kokelaalle pyydetään esitutkintoa. Tätä tarkoitusta varten FIFe on laatinut hakemuslomakkeen, jota tulee käyttää.

Hakemuksessa tulee ilmetä

- kategoria (I, II, III tai IV)
- päivämäärä, paikka ja maa, missä kokelas aikoo suorittaa esitutkinnon
- FIFe-kieli, jolla esitutkinto suoritetaan
- esitutkintotuomareiden nimet

Hakemuksen tulee olla FIFen pääsihteerillä vähintään kaksi kuukautta ennen tutkintopäivää.

FIFe-jäsen lähettää alkuperäiset tutkintopaperit tulosten kera FIFen pääsihteerille viimeistään kuukauden kuluttua tutkinnosta. FIFen pääsihteerit tarkistaa paperit, ennen kuin kokelas hyväksytään tuomarioppilaaksi.

SRK (ennen 91): Tuomarioppilaana ei voi toimia ennen kuin kirjallinen tai suullinen hyväksyminen on tullut SRK:n sihteeriltä.

2.1.6 Oppilaan kielivaatimukset (ex 5.1.4)

Tuomarioppilaan täytyy osata puhua opettavan tuomarin käyttämää virallista FIFe-kieltä ja keskustella sujuvasti tällä kielellä.

Yleisesti tuomarioppilaan on pystyttävä keskustelemaan sujuvasti ainakin yhdellä FIFen kolmesta virallisesta kielestä. Tuomarioppilaiden, joiden äidinkieli on jokin virallinen FIFe-kieli, täytyy puhua ja kirjoittaa ainakin jotain toista FIFe-kieltä.

2.1.7 Oppilaiden tukihenkilöjärjestelmä (ex 5.1.7)

Tukihenkilöjärjestelmän käyttäminen on pakollista niille oppilaille, jotka aloittavat ensimmäistä kategoriansa.

Suositellaan, että oppilas valitsee tukihenkilön omasta maastaan. Minimivaatimus on, että oppilas voi kommunikoida sujuvasti niin suullisesti kuin kirjallisesti tukihenkilönä toimivan tuomarin kanssa.

2.1.8 Vaatimukset opiskelulle (ex 5.1.11)

Tuomarioppilasajan vaaditaan kestävän vähintään kaksi vuotta kategorioissa II ja II, ja 18 kuukautta kategorioissa I ja IV laskettuna tuomarioppilaaksi hyväksymispäivästä. Maksimiopiskeluajan määrää FIFe-jäsen, jonka alaisuuteen tuomarioppilas kuuluu.

Tuomarioppilaan on oltava tuomarioppilaana 12 tai 18 tai 25 kertaa

- kansallisessa tai
- kansainvälisessä näyttelyssä
- ja/tai kansallisessa erikoisnäyttelyssä tai rotuyhdistysten näyttelyssä valitsemassaan kategoriassa, joita ovat:

- kategoriat I ja IV	12 kertaa	vähintään 450 kissaa
- kategoria II	18 kertaa	vähintään 675 kissaa
- kategoria III	25 kertaa	vähintään 900 kissaa

Näistä oppilaskerroista tulee olla vähintään kahdessa muussa maassa

- kategoriat I, II ja IV vähintään neljä oppilaskertaavähintään 135 kissaa
- kategoria III vähintään kuusi oppilaskertaa vähintään 225 kissaa

2.1.9 Oppilasanomus (ex 5.1.8)

FIFe-jäsenen, jonka alaisuuteen tuomarioppilas kuuluu, tulee lähettää tuomarioppilasanomuksensa näyttelyn järjestäjälle vähintään kuukautta ennen näyttelyä. Hänen tulee ilmoittaa FIFe-jäsenensä nimi ja ensimmäisessä kategoriassa mentorinsa nimi. Oppilaan tulee lähettää anomuksesta kopio FIFe-jäsenelleen.

Suositellaan, että jokaiseen kansainväliseen näyttelyyn hyväksyttäisiin ainakin yksi oppilas.

Kaikkien FIFe-jäsenten – yhdistyksien ja liittojen- tulee vastata kirjallisesti hyvissä ajoin ennen näyttelyä.

2.1.10 Oppilastodistukset (ex 5.1.10)

Jokaisen tuomarioppilaskerran jälkeen opettajana toiminut tuomari antaa todistuksen, jossa mainitaan seuraavaa:

- hänen huomionsa tuomarioppilaan ahkeruudesta, kyvykkyydestä ja käytöksestä, toisin sanoen huolellisuudesta ja siisteydestä sekä yleisvaikutelmasta.
- tiedot siitä, minkä rotujen ja värien (myös lukumäärät) arvosteluun tuomarioppilas on osallistunut.

FIFe on laatinut oppilastodistuslomakkeen, joka on ainoa hyväksytty lomake.

Todistus on kirjoitettava jollakin kolmesta virallisesta FIFe-kielestä (ranska, saksa tai englanti).

Tuomari antaa todistuksen suoraan oppilaalle tai voi lähettää sen yhden kuukauden kuluessa näyttelystä suoraan sille FIFe-jäsenelle, jonka alaisuuteen tuomarioppilas kuuluu. Mikäli FIFe-jäsen katsoo todistuksen riittämättömäksi, se voidaan hylätä.

Muutokset tai korjaukset tuomarioppilastodistukseen hyväksytään vain, mikäli tuomari on ne nimikirjoituksellaan vahvistanut. Muut muutokset tai lisäykset todistukseen aiheuttavat sen mitätöimisen.

Tuomari kirjoittaa oppilaan opiskelemien kissojen yhteismäärän paitsi numeroin, myös kirjaimin.

Näyttelyn järjestäjän on annettava tarvittavat lomakkeet tuomarille ennen arvostelun alkamista.

2.1.11 Väliarviointi (ex 5.1.7.1)

Väliarviointi on pakollinen tuomarioppilaan ensimmäisessä kategoriassa. Normaalisti väliarviointi tehdään valvovan tuomarin ohjauksessa sen jälkeen, kun oppilas on suorittanut puolet vaadittavasta kissamäärästä. Tuomarioppilasanomus lähetetään kohdan 2.1.9 mukaisesti ja siitä on käytävä ilmi,

että tämän opiskelukerran tulee sisältää väliarviointi. Järjestävän yhdistyksen on ilmoitettava tästä tuomarille etukäteen.

Väliarvioinnissa oppilaan tulee:

- kirjoittaa vähintään viisi täyttä arvosteluseteliä
- arvostella vähintään viisi kissaa
- arvostella vähintään yksi suurempi ryhmä kissoja luokassaan tai värissään, mikäli se on mahdollista
- nimetä omat "värin parhaat" ja "tuomarin parhaat"
- vastata suullisesti väliarviointia tekevän tuomarin useisiin kysymyksiin standardeista ja säännöistä.

Väliarviointi ja mahdolliset tulevat suositukset tulee kirjata oppilastodistukseen. Tätä tarkoitusta varten FIFe on laatinut oman väliarviointilomakkeen, jota tulee käyttää ainoana voimassaolevana todistuksena.

2.1.12 Väliarvioinnin jälkeen oppilaana toimiminen (ex 5.1.7.2)

Hyväksytyt puoliväliarvioinnin jälkeen oppilaan tulee joka oppilaskerralla arvostella yleisön edessä tuomarin valvonnassa vähintään viisi kissaa nimetä omat "värin parhaat" ja "tuomarin parhaat".

2.1.13 Läsnä näyttelyn parhaiden valinnassa (ex 5.1.14.5)

Tuomarioppilaiden on oltava läsnä näyttelyn parhaiden valinnassa.

2.1.14 Eri kategorioiden opiskelu samalla opiskelujaksolla (ex 5.1.13)

Samanaikaisesti oppilas voi opiskella enintään kahta kategoriaa.

2.1.15 Kaikkien rotujen opiskelu (ex 5.1.14.3)

Tuomarioppilaan on täytynyt tutustua kaikkiin ko. kategorian rotuihin (paitsi GRX ja SOK kategoriassa III). Edellytyksenä on myös perehtyminen tiettyihin väri- ja kuvioryhmiin (**yksiväriset, valkokaikut, agoutit, hopea/golden, naamiot**).

FIFen hallitus voi tehdä tähän joitakin poikkeuksia käsitellessään tutkintohakemusta, huomioon voidaan ottaa oppilaan maantieteellinen asuinpaikka. Kuitenkin tällainen poikkeus on täydennettävä viimeistään asteiden aikana.

2.1.16 Osallistuminen seminaareihin (ex 5.1.14.7)

Tuomarioppilas voi osallistua enintään

- kategoriassa I ja IV kolmeen seminaariin
- kategoriassa II neljään seminaariin
- kategoriassa III viiteen seminaaria

Jokainen seminaariin osallistuminen vastaa osallistumista yhteen kansainväliseen näyttelyyn, kansalliseen rotujen erikoisnäyttelyyn tai rotuyhdistysten näyttelyyn (vastaa 30 arvosteltua kissaa).

Kansallisten oppilasseminaarien järjestämiselle on olemassa erilliset määräykset.

2.1.17 Opiskelu näyttelyn ulkopuolella (ex 5.1.14.4)

Opiskelu voi tapahtua osittain näyttelyiden ja seminaarien ulkopuolella. Tähän opiskeluun voi kuulua vierailut kasvattajien luona tai muut epäviralliset tapahtumat.

Tämäntyyppistä opiskelua valvoo oppilaan mentor tai hänen nimeämänsä toinen tuomari, jolla on ko kategorian pätevyys.

Mentori tai **hänen edustajansa** laatii vierailusta tuomarioppilastodistuksen, johon kirjataan ainoastaan yli kolmen kuukauden ikäisten kissojen määrä. Tätä tarkoitusta varten FIFellä on oma lomakkeensa. Tämä lomake (vierailu kasvattajan luona) on ainoa voimassa oleva lomake, jota tulee käyttää.

Saman kasvattajan luona ei ole mahdollista käydä kuin yhden kerran kutakin opiskeltavaa kategoriata kohden.

Tämän tyyppisestä opiskelusta hyväksytään enintään 25 kissaa kategorioissa I ja IV, 35 kissaa kategoriassa II ja 50 kissaa kategoriassa III.

2.1.18 Rinnakkaisarvostelu (ex 5.1.14.8)

Rinnakkaisarvosteluna on arvosteltava (arvostelevan tuomari valvonnassa)

- kategoria I ja IV vähintään 90 kissaa
- kategoria II ja III vähintään 135 kissaa.

Tähän tarkoitukseen FIFe:llä on rinnakkaisarvostelulomake, joka on ainoa hyväksytty lomake.

Rinnakkaisarvostelut suoritetaan tavallisesti viimeisinä oppilaskertoina juuri ennen tuomaritutkintoa.

Rinnakkaisarvostelun vaatimukset

- oppilas aloittaa rinnakkaisarvostelukertansa viimeistään samaan aikaan kuin virallinen arvostelu
- oppilas arvostelee kissat ja kirjoittaa arvostelusetelit hänelle valituista kissoista
- oppilas nimeää omat "värin parhaat" ja "tuomarin parhaat"

2.1.19 Näyttelynjärjestäjän velvollisuudet (ex 5.1.14.9)

Järjestävä yhdistys vastaa, että

- rinnakkaista tekevällä oppilaalla on vähintään yksi assistentti käytössään koko rinnakkaisarvostelun ajan
- rinnakkaisoppilaskerta tapahtuu samoissa olosuhteissa kuin varsinainen arvostelukin (valaistus, häikit, arvostelutila jne)

2.2 Seminaarit

2.2.1 FIFen järjestämät (ex 3.1)

- a) Normaalisti FIFe järjestää koulutusseminaarin tuomareille yleiskokouksen yhteydessä. Seminaari järjestetään lauantaina yleiskokouksen jälkeen ja se tulee pitää ainakin kahdella FIFe-kielillä. Kun tuomari on osallistunut seminaariin koko sen keston ajan, hän saa todistuksen seminaarin päätyttyä. Mikäli tuomari tai tuomarioppilas aikoo osallistua seminaariin, hänen on ilmoitettava siitä vähintään neljä viikkoa ennen seminaaria FIFen pääsihteerille, jotta todistus voidaan laatia. Mikäli etukäteisilmoitusta ei tehdä, todistus jää saamatta seminaari paikalla.
- b) FIFe vastaa yleiskokouksen yhteydessä järjestetyn seminaarin kuluista ja ne maksetaan erityisrahastosta, joka muodostuu FIFen tuomareiden vuosittaisista maksuista. FIFen jäsen, jonka alueella seminaari pidetään, huolehtii tarpeellisten kissojen hankkimisesta.
- c) FIFen pääsihteerin pitää kirjata, ketkä tuomarit ja tuomarioppilaat osallistuvat seminaariin.

2.2.2 FIFen jäsenten järjestämät (ex 3.2)

Jokaisella FIFen jäsenellä on lupa järjestää FIFen tuomariseminaari kerran vuodessa. 2/3 seminaarin sisällöstä täytyy suoraan koskea tuomarityöskentelyä FIFessä. Seminaarin päivämäärän hyväksyy FIFen pääsihteerin ja ohjelman FIFen tuomari- ja standarditoimikunta.

Seminaari kirjataan viralliseen näyttelykalenteriin vähintään 3 kuukautta ennen tapahtumapäivämäärää ja se lasketaan viralliseksi FIFen seminaariksi. Järjestäjän yhteystiedot (puh, faksi ja sähköpostiosoite) tulee mainita.

2.2.3 FIFen pakolliseen tuomarioppilasseminaariin osallistuminen (ex 3.3)

Tuomarioppilaiden, jotka opiskelevat ensimmäistä kategoriata täytyy osallistua FIFen järjestämään yhteisen tuomarioppilasseminaariin. Seminaari järjestetään kahdesti vuodessa eri Euroopan maissa viikonloppuina, minimikesto on yksi päivä. Pakollinen seminaari vastaa 50 arvosteltua kissaa.

Seminaari merkitään FIFen näyttelykalenteriin vähintään kolme kuukautta ennen sen ajankohtaa. Tietojen (paikka, kesto ja sisältö) on oltava silloin saatavilla. Seminaari käsittelee aiheita: värit ja kuviot ja sisältää genetiikan perustiedot, kissan anatomia ja terveys, sosiaalinen käyttäytyminen ja arvostelun etiikka.

Tuomarioppilaan on itse maksettava matka- ruokailu- ja majoituskustannuksensa, FIFe maksaa seminaarin muut kustannukset ja luennoitsijat. Mikäli tuomareita on luennoitsijoina, heidän tulee saada sama korvaus kuin arvostellessaan.

2.2.4 Tuomarioppilaiden osallistuminen (ex 3.4)

Tuomarioppilaat voivat osallistua näihin seminaareihin, jotka on mainittu kohdissa 3.1. ja 3.2. viitaten sääntökohtaan 3.3.

2.2.5 Tuomarien osallistumiskustannukset (ex 3.5)

Tuomarit huolehtivat omista matkustus-, ruokailu- ja hotellikustannuksistaan.

SRK (syksy 01): Suomen Kissaliiton budjetista varataan osa tuomarikoulutukseen osoitetuista rahoista tuomarioppilaiden ulkomailla tapahtuvaan opiskeluun. Tähän varattavan rahamäärän suuruuden päättää liittokokous vuosittain esitettävän budjetin yhteydessä. Avustukset jaetaan vapaamuotoisten hakemusten perusteella, jotka osoitetaan SRK:n hallitukselle. Avustusta voivat hakea seniorioppilaat sekä valmiit tuomarit, jotka opiskelevat uutta kategoriata. Avustus voidaan myöntää tuomarioppilaalle vain kerran opiskeltavaa kategoriata kohti.

SRK (kevät 04): Tuomari, joka on Suomen Kissaliiton jäsenyhdistyksen jäsen, voi anoa korvausta liitolta tuomariseminaarin matka- ja majoituskustannuksiin. Korvauksen saamiseksi tuomarin täytyy toimia ko. vuonna joko

- Suomen Kissaliiton tai sen toimikuntien toimihenkilönä, tai näiden järjestämissä tilaisuuksissa luennoitsijana tai
- oman yhdistyksensä toimihenkilönä hallituksessa tai näyttelyissä tai
- arvostelevana tuomarina Kissaliiton jäsenyhdistyksen näyttelyssä tai
- osallistumalla Tuomarikollegion kevät- tai syyskokoukseen tai
- olemalla jäsenenä Tuomarikollegion työryhmässä tai
- edistämällä muuten Suomen Kissaliiton säännöissä mainittuja tarkoituseriaatteita.

Korvausanomuksen yhteyteen on liitettävä Kissaliiton hallitukselle selvitys toiminnasta ko. vuonna, jonka pohjalta hallitus päättää korvauksen myöntämisestä. Anomuksien pitää olla liiton rahastonhoitajalla joulukuun 31. päivään mennessä.

2.3 Tutkinto

2.3.1 FIFe-jäsenen vastuu (ex 5.2.2)

FIFe-jäsenen täytyy varmistua, siitä että oppilas on tarpeeksi pätevä vastataksaan välttämättömiä edellytyksiä koskien:

- harjoittelua
- käytöstä
- tuomaritaitoja koeaikana.

FIFe-jäsen kantaa täyden vastuun oppilaastaan.

2.3.2 Suoritettavien tutkintojen määrä yhdellä kertaa (ex 5.2.8)

Tutkinto voidaan suorittaa vain yhdessä kategoriassa kerrallaan.

2.3.3 Vaatimukset kokelaan iästä ja äidinkielestä (ex 5.2.5)

Tuomarioppilaan on oltava vähintään 21. vuoden ikäinen tutkintopäivänä.

Tutkinnon suorittaja saa valita yhden FIFen kolmesta virallisesta kielestä.

2.3.4 Tutkintomaksu (ex 5.2.4)

Tuomaritutkintokokelaan tulee suorittaa yleiskokouksen päättämä tutkintomaksu jäsenmaansa FIFe-jäsenelle.

Tutkintomaksun suurus on mainittu Yleisten sääntöjen liitteessä 1.

Tutkintomaksu jaetaan kolmeen osaan:

- 1/3 FIFelle
- 1/3 näyttelyn järjestävälle yhdistykselle
- 1/3 tasan kahdelle tutkintotuomarille.

Koska FIFen rahastonhoitaja on tekemisissä vain kansallisen FIFe-jäsenen kanssa, tutkintomaksun kanssa menetellään seuraavasti: Kun FIFen pääsihteeri on vastaanottanut tutkintoanomuksen, FIFen rahastonhoitaja veloittaa koko summalla tuomaritutkintokokelaan jäsenmaata seuraavan laskun yhteydessä. FIFe-jäsen, jonka kansallinen yhdistys järjestää tutkinnon saa 2/3 osaa kokonaissummasta. Näyttelyn järjestävä yhdistys saa 1/3 ja tutkintotuomarit 1/3 osuuden. Kumpikin tutkintotuomari saa 1/6 osan tutkintomaksusta. Näyttelyjärjestävä yhdistys maksaa tuomareiden osuuden. Tutkinnon jälkeen FIFen rahastonhoitaja hyvittää 2/3 tutkintomaksusta oppilaan FIFe-jäsenelle.

SRK (syksy 95): SRK maksaa hyväksytysti suoritettua tutkintomaksua suorittaneille jo FIFelle maksetun tutkintomaksun takaisin.

2.3.5 Tutkintoanomus, edellytykset (ex 5.2.3)

Tuomarioppilaan anomus tuomaritutkinnon suorittamisesta on lähetettävä FIFen pääsihteerille sen FIFe-jäsenen välityksellä, jonka jäsenyyteen oppilas kuuluu. Kaikki tarvittavat, kohdissa 5.1.10, 5.1.13 ja 5.1.14 mainitut asiakirjat on liitettävä anomukseen.

Anomuksessa on mainittava:

- kategoria: I, II, III tai IV
- näyttely (päivämäärä, paikka, maa), jossa kokelas aikoo suorittaa tutkinnon
- FIFe-kieli, jolla tutkinto suoritetaan
- tutkintotuomareiden nimet

Anomuksen tulee saapua FIFen pääsihteerille vähintään kaksi kuukautta ennen tutkintopäivää. **Tätä tarkoitusta varten FIFellä on oma lomakkeensa. Tämä lomake on ainoa voimassa oleva lomake, jota tulee käyttää.**

2.3.6 Tutkinnon suorittamispaikka (ex 5.2.6)

Tuomaritutkinto voidaan suorittaa joko

- kansainvälisessä yhden päivän näyttelyssä tai
- kansainvälisessä kahden päivän näyttelyssä,

johon on ilmoitettu vähintään 50 kissaa kategorioissa II tai III, ja 40 kissaa kategoriassa I tai IV.

Tutkinnon voi suorittaa vain ensimmäisenä päivänä kahden sertin tai ns. rajanäyttelyssä.

Teoriatutkinto voidaan suorittaa myös pakollisen oppilasseminaarin aikana (katso kohta 2.2.3) tai FIFen tuomariseminaarin aikana (katso kohta 2.2.1), kun kaksi FIFen tuomari- ja standarditoimikunnan jäsentä ottaa sen vastaan. Teoriatutkinto on voimassa seuraavat 12 kuukautta.

2.3.7 Tutkinto, teoria ja käytännön osa (ex 5.2.13)

Tuomaritutkinto koostuu kahdesta osasta:

- a) teoriaosa
- b) käytännön osa.

Tutkintotuomareiden ja oppilaan on kyettävä kommunikoimaan samalla FIFe-kielellä.

2.3.7.1 Teoriatutkinto (ex 5.2.12.1)

- tutkinto voidaan aloittaa näyttelyä edeltävänä päivänä viimeistään klo 19.00 tai ennen virallisen arvostelun alkua, mutta viimeistään klo 9.00 (paitsi teknisten vaikeuksien vuoksi).
- tutkinto tulee suorittaa viimeistään 120 minuutin kuluessa.
- se on kirjallinen tutkinto
- FIFen tuomari- ja standarditoimikunta valitsee kysymykset ja lähettää tutkintotuomareille vähintään viikkoa ennen tutkintopäivää.
- kysymyksiä pitää olla poimittu FIFen tuomari- ja standarditoimikunnan laatimista ja päivittämistä tuomaritutkintokysymyksistä.
- hyväksytyyn tutkintoon tarvitaan vähintään 80 % oikeita vastauksia, vähemmän tarkoittaa kokelaan epäonnistuvan, eikä hän voi jatkaa käytännön kokeella.

2.3.7.2 Tuomaritutkintokysymykset (ex 5.2.1)

FIFen pääsihteeri lähettää pyydettäessä tuomaritutkintokysymykset FIFe-jäsenelle annettavaksi tuomarioppilaille opiskelua varten.

2.3.7.3 Teoriatutkinnon kysymykset (ex 5.2.13.2)

Teoriakysymykset on valittava seuraavasti

- 15 kysymystä yleisestä osasta
- 15 kysymystä valitusta kategoriasta, joihin vaaditaan ainoastaan lyhyet vastaukset
- 10 kysymystä kyseisestä kategoriasta, joihin vaaditaan pitkät vastaukset.

2.3.7.4 Käytännön tutkinto (ex 5.2.13.3)

- tuomaritutkintoa suorittava oppilas ei saa mennä näyttelyhalliin ennen tutkinnon alkamista.
- tutkinto aloitetaan viimeistään samaan aikaan kuin virallinen arvostelu (paitsi teknisten vaikeuksien vuoksi)
- vähintään 80 % tulee olla oikein
- tutkinnonsuorittajan on arvosteltava ja kirjoitettava arvostelut vähintään 35 kissasta (enintään 40 kissasta);
- tutkinnonsuorittaja valitsee myös ”värin parhaat” ja ”tuomarin parhaat”.

2.3.7.5 Näyttelyjärjestäjän velvollisuudet (ex 5.2.13.4)

Järjestävän yhdistyksen tulee varmistua että:

- kokelaalla on vähintään kaksi assistenttia käytössään koko käytännön tutkinnon ajan
- tutkinto tapahtuu samanlaisissa olosuhteissa kuin virallinen arvostelu (valaistus, häkit, arvostelupaikka jne).

2.3.8 Tutkinnosta vastaava tuomaristo (ex 5.2.10)

Tutkinnosta vastaa tuomaristo, johon kuuluu kaksi kansainvälistä tuomaria, jotka arvostelevat kyseissä näyttelyssä ja

- jotka ovat olleet aktiivituomareita vähintään viiden vuoden ajan kategoriassa, jossa tutkinto suoritetaan ja
- jotka ovat osallistuneet vähintään kerran edellisten kolmen vuoden aikana FIFen yleiskokouksen yhteydessä järjestettyyn tuomariseminaariin (katso kohdat 2.2.1, 2.2.2, tai 2.2.3 ja 3.3.b)

Mikäli tuomari on estynyt osallistumasta näyttelyyn, voidaan toinen näyttelyssä arvosteleva kansainvälinen tuomari pyytää tilalle, edellyttäen, että hän täyttää edellä mainitut vaatimukset.

2.3.9 Tutkintotuomareiden velvollisuudet (ex 5.2.13.5)

Tutkinnon valvojien tulee:

- arvioida teoriaosuus 45 minuutissa
- ainakin toisen tutkinnon valvojan tulee lounastaa kokelaan kanssa
- valmistella erilaisia luokkia arvostelua varten, yhden tulee olla iso ja koostua vähintään 5 kissasta, mikäli mahdollista;
- valmistella luokat sukupuolen ja värien mukaan, sukupuolten sekoittaminen ei ole sallittua.

- julistaa tutkintotulos seuraavana näyttelypäivänä ennen klo 14.00. Yksipäiväisessä näyttelyssä tuloksen julistaminen tulee tehdä ennen näyttelyn päättymistä. Sama koskee jaettua kahden päivän näyttelyä.

2.3.10 Tutkintoraportti (ex 5.2.11)

Tutkintotuomareiden tulee lähettää raporttinsa tutkinnosta FIFen pääsihteerille viimeistään kahden viikon kuluessa tutkinnosta. Raporttiin täytyy liittää kopio teoreettisista kysymyksistä ja vastauksista sekä tulokset teoreettisesta ja käytännön osuudesta.

FIFen pääsihteeri ilmoittaa tuloksesta FIFE-jäsenelle, jonka alainen tutkinnon suorittaja on.

2.3.11 Tutkinnon epäonnistuminen (ex 5.2.14)

Kokelaan reputtaessa koko tutkinto tulee uusiksi. FIFE- jäsenen päätettäväksi jätetään kokelaalle myönnettävät tutkinnon uusintakertojen määrät.

2.3.12 Kansalliset tuomarit (ex 2.8.3)

Kokelas nimitetään kansalliseksi tuomariksi, kun hänen kaikki tutkintoon liittyvät asiakirjansa ovat saapuneet FIFen pääsihteerille ja ne on tarkistettu.

Kansallinen tuomari voi arvostella kansainvälisen tuomarin valvonnassa, kun kohdassa 2.3.13. mainitut edellytykset täyttyvät.

2.3.13 Asteet, kansalliset tuomarit ja valvojat (ex 2.8.5)

Valmistuakseen kansainväliseksi tuomariksi kansallisen tuomarin tulee suorittaa hyväksyttävästi vähintään 3 astearvostelua kolmessa eri näyttelyssä, yhteensä 75 kissaa. Arvostelu tapahtuu kansainvälisen tuomarin valvonnassa, joka on ollut aktiivinen vähintään 5 vuotta kyseisessä kategoriassa ja joka on osallistunut vähintään kerran FIFen järjestämään tuomariseminaariin (kohdat 2.2.1, 2.2..2. tai 2.2.3 ja 3.3.b)

Nämä asteet voidaan suorittaa kansainvälisessä näyttelyissä (poikkeuksena Euroopan ulkopuoliset jäsenmaat).

Asteiden tulee koostua vähintään 75 kissasta, jotka

- vähintään 25 kissaa on pentuja (3-10 kuukautta), ja
- vähintään 50 aikuista kissaa avoimessa/kastraattiluokista ylöspäin SC/SP luokkiin asti.

Valvova tuomari laatii raportin, jossa mainitaan arvosteltujen kissojen lukumäärä ja luokat. Tämän hän antaa arvostelukerran suorittajalle, jonka on toimitettava se FIFen pääsihteerille kahden viikon kuluessa näyttelyssä.

Kansallisten tuomareiden tulee olla läsnä näyttelyn paras -paneelissa.

2.3.14 Kansainväliset tuomarit (ex 2.8.4)

Kokelas nimitetään kansainväliseksi tuomariksi (yhteen kategoriaan kerrallaan), kun asteet on suoritettu hyväksyttävästi. Nimityksestä vastaa FIFen pääsihteeri, kun hän on saanut ja tarkistanut kaikki tarvittavat raportit.

2.4 Lisäkategorioiden opiskelu

2.4.1 Tuomarioppilaskerrat lisäkategorioissa (ex 5.1.12)

Niissä tapauksissa, kun valmis tuomari haluaa tehdä tutkinnon toisessa kategoriassa, hänen tulee seurata tuomarien koulutusohjelmaa tuomarioppilaana kansainvälisissä näyttelyissä

- kategoriat I ja IV	10 kertaa	vähintään 360 kissaa vähimmäisaika on 12 kk
- kategoria II	16 kertaa	vähintään 585 kissaa vähimmäisaika on 18 kk
- kategoria III	22 kertaa	vähintään 810 kissaa vähimmäisaika on 2 vuotta

ennen kuin voi suorittaa tutkinnon.

Poikkeusjärjestely tuomareille, jotka jo ovat tuomareita vähintään kahdessa kategoriassa. Heidän tulee seurata tuomareiden koulutusohjelmaa tuomarioppilaana

- **kategorioiden I ja IV 5 kertaa vähintään 150 kissaa vähintään 2 kertaa, 2 muussa maassa, vähintään 60 kissaa**
- **kattegoria II 10 kertaa vähintään 390 kissaa vähintään 3 kertaa, 3 muussa maassa, vähintään 90 kissaa**
- **kattegoria III 14 kertaa vähintään 540 kissaa vähintään 4 kertaa, 3 muussa maassa, vähintään 120 kissaa**

Edellä mainituissa tapauksissa tuomariseminaariin osallistumisesta ei voi sisällyttää minimikissamääriin, seminaariin osallistuminen voi olla vain lisänä niihin.

2.4.2 Rinnakkaisarvostelu (loppuosa uusi 2.1.18 - ex 5.1.14.8)

Mikäli tuomari on jo jonkin toisen kategorian tuomari, valvovan tuomarin johdolla tapahtuva aste-arvostelun tulee sisältää vähintään 30 kissaa.

2.4.3 Asteet (loppuosa uusi 2.1.18 - ex 2.8.5)

Kun kansallinen tuomari on jo kansainvälinen tuomari jossakin muussa kategoriassa, vaaditaan häneltä ai-noastaan yksi 20 kissan aste, riippumatta kissojen iästä tai näyttelyluokasta. Tämä aste voidaan suorittaa yhdessä tai useammassa näyttelyssä.

Valvova tuomari voi hyväksyä kansallisen tuomarin asteen ja hänen luvallaan kansallinen tuomari on oikeu-tettu äänestämään paneelissa siinä näyttelyssä, jossa hän suorittaa asteen loppuun.

2.4.4 Kolme arvostelukertaa ennen uutta tutkintoa (ex 5.2.9)

Tuomarin, jolla on aikomus tehdä tutkinto muissa kategorioissa, tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

- hänen tulee olla suorittanut vähintään 3 astetta tai yksi aste kohdan 2.3.13 tai 2.4.3 mukaisesti
- hänen tulee olla arvostellut vähintään 3 kertaa (vähintään 20 kissaa kategoriassa I ja IV, vähintään 45 kissaa kategoriassa II ja III) kansainvälisenä tuomarina aikaisemmassa kategoriassaan, johon hänel-lä on oikeudet.
- hänen tulee olla ollut aktiivinen tuomari vuotta ennen suunniteltua tutkintopäivää.

2.4.5 Kaikkien rotujen tuomariksi valmistuminen (ex 5.2.12)

- aikaraja ensimmäisen ja kolmannen kategorian tuomariksi valmistumisen välillä ei saa olla vähem-män kuin neljä vuotta.
- aikaraja ensimmäisen ja neljännen kategorian tuomariksi valmistumisen välillä ei saa olla vähemmän kuin seitsemän vuotta.

3 Tuomarit

3.1 FIFe-tuomarit (ex 2.1)

FIFe tunnustaa FIFe-tuomareiksi henkilöt, jotka ovat FIFen virallisella listalla.

Jotta tuomari lasketaan aktiiviseksi kategoriassaan, hänen on arvosteltava vähintään kolme kertaa vuodessa kyseisessä kategoriassa (**vertaa kohta 3.4**).

3.2 Kunniatuomarit (ex 2.2)

FIFen hallitus voi nimittää kunniatuomareita tunnustuksena näiden suorittamista palveluksista FIFelle.

3.3 Tuomarilista (ex 2.3)

FIFen hallitus julkaisee virallisen listan tuomareistaan. Lista sisältää ISO-standardin mukaisessa järjestyksessä tuomarin asuinmaan mukaan seuraavat tiedot:

- tuomarin nimen
- tuomarin osoitteen, puhelinnumeron ja sähköpostiosoitteen
- FIFe-kielet, joita tuomari puhuu sujuvasti
- tuomarin jäsenmaa ISO-standardin mukaisesti, mikäli kyseessä ei ole tuomarin asuinmaa
- tuomari on nimitysvuotensa jälkeen osallistunut kolmen viimeisen vuoden aikana seminaariin, sääntökohdtien 2.2.1 ja 2.2.2, 2.2.3 mukaisesti. Viimeinen seminaaripäivämäärä ilmoitetaan rastilla #.
- ko kategorian kohdalla on päivämäärä, jolloin tuomari on nimitetty
- tuomari on aktiivinen eli arvostellut vähintään kolme kertaa edellisenä vuonna ko kategoriasa/kategorioissa merkitään "X" rastilla.
- kategoria/kategoriat, joissa tuomari toimii mentorina, merkitään "M" rastilla.

Huomaa:

- a) Saadakseen hyväksyttävän osallistumisen seminaariin, tuomarin on oltava paikalla koko seminaarin ajan.
- b) Osallistuminen pakolliseen oppilasseminariin, mainittu sääntökohdassa 2.2.3. vastaa hyväksyttävää osallistumista kerran yhdeksän vuoden jakson aikana (joka kolmas kolmen vuoden jakso).

Päivitetty lista julkaistaan FIFen kotisivulla ja se lähetetään FIFe-jäsenille ja tuomareille vuosittain (joulukuun lopussa) tai kirjallisen pyynnön perusteella.

3.4 Tuomareiden arvostelukerrat –lomake (ex 2.8.1)

Jokaisen FIFe -tuomarin tulee vuosittain vahvistaa aktiivisuutensa heille sähköpostilla lähetettävällä "Tuomarien aktiivisuus"-lomakkeella, ko. lomake on saatavilla myös FIFen kotisivuilla. Tämä lomake tulee täyttää, vahvistaa ja lähettää FIFen pääsihteerille vuosittain viimeistään 30. marraskuuta. Tuomarit, jotka vahvistavat tällä lomakkeella arvostelleensa vähintään kolme kertaa kalenterivuoden aikana niissä kategorioissa, joita hänellä on oikeus arvostella, merkitään aktiivisiksi tuomarilistalle. Tuomarit voivat lähettää lomakkeen heti kun ovat täyttäneet vaatimukset, mihin aikaan vuodesta hyvänsä, kuitenkin viimeistään 30. marraskuuta.

Suosittelaa, että tuomarit lähettävät täydellisen listan arvostelukerroistaan omaan FIFen jäsenliittoonsa.

3.5 Tuomarimaksut (ex 2.7)

Pysyäkseen virallisella tuomarilistalla tuomareiden on maksettava FIFen yleiskokouksen päättämä vuosimaksu. Kulloisenkin maksun suuruus on mainittu Yleisten sääntöjen liitteessä 1.

FIFe-jäsen on vastuussa tuomareiden jäsenmaksujen suorittamisesta FIFen rahastonhoitajalle vuosittain maaliskuun 31. päivään mennessä.

3.6 Muiden järjestöjen tuomarit (ex 2.4)

Muiden järjestöjen tuomarit tarvitsevat FIFen hallituksen hyväksynnän jokaiseen arvostelukertaan erikseen. Näillä tuomareilla on oikeus arvostella FIFen standardien mukaisesti niitä rotuja, joihin heillä on tuomarioukeudet omassa kattojärjestössään.

He eivät saa valvoa astearvostelua eivätkä toimia tutkintotuomareina.

3.7 Osallistuminen FIFen ulkopuolisiin näyttelyihin (ex 2.8.2)

FIFe-tuomari voi FIFen hallituksen ja kyseisen maan FIFe-jäsenen luvalla arvostella FIFen ulkopuolisessa näyttelyssä.

Jos FIFe-tuomari arvostelee FIFen ulkopuolisessa näyttelyssä, on etukäteen varmistettava, että hänet on näyttelyluettelossa merkitty FIFe-tuomariksi. Voimassaolevien sääntöjen rikkomisesta seuraa rangaistustoimenpiteitä.

Lupaa ei myönnetä mikäli samana viikonloppuna on ko maassa FIFe näyttely tai mikäli johonkin FIFe näyttelyyn on matkaa vähemmän kuin 400 km.

3.8 Tuomarit koulutustehtävissä, kouluttaja, valvoja, tutkinnon vastaanottaja, oppilas (ex 2.8.6)

Arvostelevalle tuomarille täytyy ilmoittaa etukäteen seuraavaa:

- jos hänellä on tuomarioppilas (vain yksi tuomaria kohden)
- jos hänen on valvottava astearvostelua (vain yksi tuomaria kohden)
- jos hänen on toimittava tutkintotuomarina.

Tuomarit voivat kieltäytyä näistä tehtävistä kirjallisesti ja heidän on ilmoitettava siitä hyväksyessään kutsun.

3.8.1 Kouluttaja (ex 2.8.6.1)

Tuomari voi ottaa oppilaan, kun kolme (3) vuotta on kulunut hänen nimittämisestään ko kategorian tuomariksi ja hän on toiminut aktiivituomarina (ts. arvostellut vähintään kolme kertaa kyseisessä kategoriassa edellisenä vuonna.)

3.8.2 Tutkinnon vastaanottaminen (ex 2.8.6.2)

Jos tuomari on kutsuttu tutkintotuomariksi, hänelle ei saa antaa muita lisätehtäviä.

3.8.3 Arvosteleva tuomari tekee tutkinnon samassa näyttelyssä (ex 2.8.6.3)

Tuomari, joka on virallisesti kutsuttu arvostelemaan, ei voi samassa näyttelyssä suorittaa tutkintoa toisessa kategoriassa.

Tuomari, joka on virallisesti kutsuttu arvostelemaan kategorioittain jaettuun kaksipäiväiseen näyttelyyn, voi suorittaa tutkinnon vain sinä päivänä, kun hän ei ole arvostelemassa.

3.9 Mentori-tuomari (ex 2.8.7)

Mentorina toimiva tuomari on vastuussa tuomarioppilaan koulutuksen valvomisesta ja ohjaamisesta. Tukihenkilön on oltava aktiivisena kansainvälisenä tuomarina kolme vuotta siinä kategoriassa, jossa hän toimii tukihenkilönä. Tuomarin on suositeltavaa osallistua joka kolmen vuoden välein FIFen tuomariseminaariin.

Mikäli tuomari haluaa toimia tukihenkilönä, hänen tulee lähettää FIFen pääsihteerille kirjallinen anomus perusteluineen. Mentorina toimivat tuomarit on merkitty viralliselle FIFe-listalle.

Tukihenkilönä toimivalla tuomarilla voi olla kerrallaan korkeintaan 5 tuomarioppilasta ohjauksessaan.

3.10 Passiivinen tuomari (ex 2.8.4.1)

Passiivinen tuomari on kansainvälinen tuomari, joka ei ole ollut aktiivinen minkä tahansa syyn vuoksi vähintään kahden kalenterivuoden ajan tai hänen nimensä on poistettu tuomarilistalta. Passiivinen tuomari voi jälleen aktivoitua kohdan 2.11. mukaisesti.

3.11 Passiivisen tuomarin uudelleen aktivointi (ex 2.11)

Mikäli tuomari on ollut passiivinen minkä tahansa syyn vuoksi ja haluaa aktivoitua uudelleen, hänen tulee lähettää pyyntö FIFen pääsihteerille, joka lähettää tuomari- ja standarditoimikunnan laatiman kyselylomakkeen.

Kyselylomake tulee palauttaa viimeistään kahden kuukauden kuluttua. FIFen pääsihteerin lähettämät vastaukset arviointia varten tuomari- ja standarditoimikunnalle. Arvioinnin tulos tulee lähettää viimeistään yhden kuukauden kuluttua FIFen pääsihteerille, joka tulosten perusteella nimittää tai ei nimitä tuomarin aktiiviseksi.

3.12 Tuomareiden tietojen ylläpitäminen (ex 2.10)

FIFen pääsihteeri lähettää kysymyslomakkeen jokaiselle kansainväliselle FIFe-tuomarille (koskee myös kansainvälisiä FIFe- tuomareita Euroopan ulkopuolella) kesäkuun loppuun mennessä joka kolmas vuosi. FIFen tuomari- ja rekisteröintitoimikunta laatii lomakkeen.

Vastaukset tulee palauttaa suoraan ko. toimikunnan sihteerille syyskuun loppuun mennessä. Muistutuskirje lähetetään kuukauden kuluttua niille tuomareille, joilta vastausta ei ole tullut. Marraskuun lopun jälkeen lähetettyjä vastauksia ei hyväksytä.

Euroopan ulkopuoliset FIFe-jäsenet

Erikoissäännöt, jotka koskevat vain Euroopan ulkopuolisia maissa asuvia tuomareita. Katso englanninkielinen versio FIFen Tuomari- ja tuomarioppilassäännöt.

Liite 1

FIFe-tuomarien tulee arvostella kaikissa FIFe-näyttelyissä FIFen sääntöjen mukaan. FIFen hallituksen hyväksymistä poikkeuksista on heti ilmoitettava tuomareille ja FIFe-jäsenille.

Liite 2

Kaikki yleiskokouksessa tehdyt muutokset sääntöihin astuvat voimaan hyväksymispäivästä lähtien ja koskevat kaikkia tuomareita ja oppilaita. Jos säännöt muuttuvat, kaikki aikaisemmat poikkeukset, ehdot tai edellytykset ovat voimassa vain, jos ne ovat uusien sääntöjen kanssa yhdenmukaiset.

Sääntöjen numerointi on muuttunut, perässä suluissa aikaisempi numero (ex)

Päivitys/käännös 01/2012 Tuomarikollegion työryhmä

Päivitys/käännös 11.1.2011 Anne Paloluoma-Sundholm

Päivitys/käännös 1.2.2010 Anne Paloluoma-Sundholm

Päivitys/käännös 27.2.2009 Anne Paloluoma-Sundholm

Päivitys/käännös 1.1.2008 Satu Hämäläinen ja Anne Paloluoma-Sundholm

Päivitys 23.2.2007 ja 3.2.2006 Satu Hämäläinen

Käännös 9.5.2003 Anne Paloluoma-Sundholm